

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 14. janúar 2013 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-67/2012:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 10. september sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna galla sem hann telur vera á bifreið, sem hann keypti af Y, hér eftir einnig nefndur seljandi. Álitsbeiðandi krefst úrbóta eða riftunar.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 13. september sl. gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og bårust þau hinn 20. september. Með bréfi, dags., 26. september var álitsbeiðanda gefinn kostur á að gera athugasemdir við andsvörin og frest til þess til 10. október. Engin frekari gögn bårust nefndinni. Með bréfi, dags. 31. október, var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni og gögnum, þ.m.t. ástandslýsingu og kaupsamningi og afsali, sem fylgdu henni kemur fram að álitsbeiðandi keypti bifreiðina xx-000 af seljanda hinn 9. júlí 2012. Bifreiðin, sem er af tegundinni Opel Astra, er árgerð 2002, framleidd sama ár og fyrst skráð hinn 21. júní 2002. Við kaupin hafði bifreiðinni verið ekið 150.000 km. og var kaupverð kr. 500.000. Í álitsbeiðni kemur fram að vél bifreiðarinnar hafi verið dæmd ónýtt af bifvélavirkja þar sem hún brenni rúmum lítra af olíu á hverja 100 km. Hafi hann farið þess á leit við seljanda að hann léti lagfæra vélina á sinn kostnað eða að kaupunum yrði rift, en seljandi hafi neitað að verða við þeim kröfum.

IV

Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda er rakið að bifreiðin hafi verið seld álitsbeiðanda í júlí 2012. og að bílasalan Z hafi séð um söluna. Samkvæmt ástandsskoðun bifreiðarinnar, dags. 9. júlí brenni vél bifreiðarinnar olíu og kveðst seljandi hafa áréttað þetta við álitsbeiðanda þegar kaupin fóru fram. Einhverjum dögum eftir kaupin hafi álitsbeiðandi haft samband símleiðis og kvartað undan því að bifreiðin brenndi olíu. Að því tilefni kveðst seljandi hafa bent álitsbeiðanda á að það hefði komið skýrt fram við kaupin og vísað í ástandsskýrsluna. Nokkru síðar hafi álitsbeiðandi aftur haft samband við seljanda símleiðis og í það skipti sagt bifreiðina ónýta. Hafi seljandi þá spurt álitsbeiðanda hvort hann væri búinn að fara með bílinn í tölvu til að lesa vélina. Kvaðst álitsbeiðandi ekki hafa gert það, en hins vegar hefði bifvélavirki sem hann þekkti talið bifreiðina ónýta.

Segir seljandi að álitsbeiðandi hafi, í sama símtali, farið fram á að rifta kaupunum, en seljandi kveðst hafa hafnað því, en þess í stað boðist til að fara með bifreiðina í tölvulesningu til að sjá hvort eitthvað amaði að vélinni. Þetta hafi kaupandi þegið og við tölvulesningu hafi komið fram að tvö kerti væru í ólagi og að mögulega amaði eitthvað að háspennukefli vélarinnar, en það væri hægt að lagfæra. Þegar tölvulesningin fór fram hafi bifreiðinni verið ekið um 2000 km. frá söludegi. Seljandi kveðst hafa boðið álitsbeiðanda að fara með

bifreiðina á smurverkstæði og láta skipta um kertin. Því hafi álitsbeiðandi hafnað og ítrekað kröfu sína um riftun.

Seljandi rekur það að lokum að þegar kaupin fóru fram hafi hann tilkynnt álitsbeiðanda sérstaklega um að vélin brenndi olíu. Þar fyrir utan hafi hann látið tölvulesa bifreiðina á sinn kostnað. Hafi hann því vel komið til móts við seljanda og gert meira en honum bar skylda til. Þá hafi hann engar sannanir fyrir því að vél bifreiðarinnar sé ónýtt og jafn vel þó svo væri, bæri hann ekki ábyrgð á því þar sem seljandi vissi vel að það þyrfti að fylgjast með olíustöðu vélarinnar.

V

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. lög nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir nr. 48/2003 um neytendakaup.

Við afgreiðslu málsins hefur kærunefndin leitað aðstoðar sérfræðings, sbr. heimild í 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 766/2006.

Eins og að framan er rakið keypti álitsbeiðandi bifreiðina xx-000, 9. júlí 2012 fyrir kr. 500.000. Bifreiðin er árgerð 2002 og fyrsti skráningardagur hennar 21. júní 2002.

Bifreiðin var því rúmlega 10 ára á kaupdegi og hafði verið ekið 150.000 km. þegar kaupin fóru fram samkvæmt því sem kemur fram í kaupsamningi og afsali.

Í kaupsamningi og afsali fyrir umþrættri bifreið, dags. 9. júlí sl., segir m.a. eftirfarandi: „Ökutækið selst í núverandi ástandi sem kaupandi hefur kynnt sér og sætt sig við, en seljandi kann að vera ábyrgur gagnvart kaupanda vegna galla samkvæmt almennum reglum. [...] Kaupandi staðfestir að bifreiðasali hefur vakið athygli hans á þeim rétti sínum að láta óháðan aðila meta ástand ökutækisins. Einnig er bent á skoðunarskyldu kaupanda.“

Samkvæmt þessum ákvæðum kaupsamningsins falla kaupin á bifreið álitsbeiðanda undir 17. gr. neytendakaupalaga sem nær til sölu hlutar „í því ástandi sem hann er“ og sölu hluta á uppboði. Sala á notuðum hlutum fellur því alla jafna undir þessi lagaákvæði. Í 1. mgr. 17. gr. segir m.a.:

„Þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekktum fyrirvara telst hann gallaður þegar:

- a. ástand söluhlutar er verra en neytandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti;
- b. fyrir liggja atvik sem lýst er í b- eða c-lið 1. mgr. 16. gr.“

Í 1. mgr. 16. gr. sem vísað er til í 17. gr. segir m.a. að söluhlutur teljist vera gallaður ef ákveðin atvik eða aðstæður eru fyrir hendi. Liðir b og c hljóða svo:

- „b. seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði varðandi hlutinn eða not hans sem seljandi hlaut að þekkja til og neytandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin
- c. hann [söluhluturinn] svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur við markaðssetningu eða á annan hátt gefið um hlutinn, eiginleika hans eða notkun nema seljandi sýni fram á að réttar upplýsingar hafi verið gefnar neytanda við kaupin eða að upplýsingarnar hafi ekki haft áhrif á kaupin.“

Þá segir ennfremur í 3. mgr. 16. gr. neytendakaupalaga að neytandi geti ekki borið neitt það fyrir sig sem galla sem hann vissi eða mátti vita um þegar kaupin voru gerð. Í

framangreindum ákvæðum er kveðið á um upplýsingaskyldu seljanda og skoðunarskyldu kaupanda auk þess sem í a-lið 1. mgr. 17. gr. er kveðið á um það að söluhlutur sé gallaður þegar ástand hans er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að fátt bendi til þess að bifreiðin svaraði ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hafði gefið um hana, sbr. c-lið 1. mgr. 16. gr. Verður því ekki litið svo á að galli hafi verið til staðar á þeim grundvelli. Telur nefndin jafnframt vandséð að seljandi hafi vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skiptu um bifreiðina, sbr. b-lið 1. mgr. 16. gr. laganna.

Í kaupsamningi og afsali kemur fram að álitsbeiðandi staðfestir að seljandi hafi vakið athygli hans á því að láta óháðan aðila meta ástand ökutækisins. Ekkert kemur fram í skjölum málsins að álitsbeiðandi hafi gert það. Engar haldbærar upplýsingar hafa komið fram um það hvort verð á bifreiðinni hafi á þeim tíma er kaupin fóru fram verið svipað og viðmiðunarverð á sambærilegum bifreiðum enda má segja að verð á bifreiðum á þessum aldri geti verið mjög mismunandi og farið m.a. eftir því hvernig bifreiðin lítur út og hvernig virðist hafa verið farið með hana.

Í málinu er ekki deilt um það að umþrætt bifreið brenndi olíu þegar kaupin fóru fram en seljandi mun hafa gert álitsbeiðanda grein fyrir þessu við kaupin, auk þess sem upplýsingar um olíubruna má finna í ástandslýsingu seljanda, sem kaupandi fékk afhenta við söluna. Í 2. mgr. 18. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup kemur fram að ef annað sannist ekki, sé galli sem upp kemur innan sex mánaða frá áhættuflutningi, þ.e. frá því kaup fóru fram, talin vera til staðar á því tímamarki sem áhættuflutningur átti sér stað. Í máli þessu er ljóst að álitsbeiðandi kvartaði undan galla áður en sex mánuðir liðu frá kaupunum. Ákvæði þetta hefur þó engin áhrif á þá meginreglu að sá sem heldur fram galla þarf að sýna fram á að sá galli sé til staðar, en í máli þessu gæti slíkt t.a.m. falist í að leggja fram mælingu á olíubruna bifreiðarinnar eða mat bifvélavirkja á ástandi vélar bifreiðarinnar. Í þeim gögnum sem lögð hafa verið fram í málinu er ekki að finna slík gögn og raunar ekkert um meintan galla utan fullyrðingu álitsbeiðanda um að vél bifreiðarinnar sé ónýtt. Að þessu öllu virtu er það því álitni kærunefndarinnar að umþrætt bifreið geti ekki talist vera haldin haldin galla í skilningi 1. mgr. 17. gr. laganna, þ.e. að hún sé í verra ástandi en álitsbeiðandi mátti ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti og verður því að hafna kröfum álitsbeiðanda.

VI Álitsorð

Kröfu álitsbeiðanda, X, er hafnað.

Pétur Örn Sverrisson
formaður

Jón Rúnar Pálsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir